

JUBILEJI

Prof. dr. Ignacij Voje praznuje sedemdesetletnico

Čas, ujet v enakomerno, brezbarvno, mehanično gibanje urnih kazalcev, je kot abstrakten pojem vsebinsko prazen kozmični ritem. Čeprav pravimo, da "čas teče" – in pri tem običajno ne mislimo na peščeno uro, kjer to lahko tudi vidimo – dejansko, kot so ugotovili modreci že pred stoletji, "tečemo" skozi čas ljudje. Brezoblični nadvse natančni enakomerni ritmi, ki jih danes odmerjajo uram, dnevom, mesecem in letom hladni kristali ali pa nihala že nekaj stoletij starih urnih mehanizmov, se zdijo vedno krajši. Vsebina, ki jo polnimo ljudje, je namreč vse gostejša. Še posebej je bilo vsebinsko polno zadnje desetletje, ko so si naglo sledili zgodovinski dogodki: Slovenci smo dobili državo, tam "nekje daleč na Balkanu", v nekdanji skupni državi, pa se morda končuje dolgotrajna vojna. Deset let burnih, manifestativnih, pogostokrat ekstatičnih trenutkov, ki jih le redkokdaj dojamemo v celoti tako na družbeni kot osebni ravni, je zgoščalo ritem našega vsakdana in dalo občutek, da je sicer tako različno doživljeni čas posameznika vsem "tekeli" hitreje.

V tem časovnem okviru mi je še povsem jasno pred očmi praznovanje šestdesetletnice dr. Ignacija Vojeta, profesorja za zgodovino jugoslovanskih narodov do konca 18. stoletja na Filozofski fakulteti v Ljubljani, ki "že" spet praznuje. Osemindvajsetega februarja 1996 je imel profesor Voje sedemdeset let, zdi pa se, da jih je imel šestdeset pred dvema, morda tremi leti. Enako vitalnega kot pred desetimi leti ga namreč redno srečujemo na Oddelku za zgodovino, ko v kabinetu nekaj bere in izpisuje ali ko v knjižnici kaj išče. Največkrat se v širšem krogu zapletemo

v pogovor in šele pogled na uro, na to neusmiljeno priganjalko, me opozori, da bo potrebno začeti s predavanji. Takrat se zavem, da profesor Voje ne predava več, da je v pokoju. Do leta 1993 je predaval celoten pregled in specialna poglavja zapletene zgodovine srednjega in zgodnjega novega veka južnoslovenskih narodov, po njegovi upokojitvi pa je bil predmet, že prej tudi nekoliko razširjen na zgodovino jugovzhodne Evrope, smiselno razdeljen na dva predmeta. Za univerzitetne učitelje, ki se ukvarjajo s starejšimi obdobji, je sicer povsem samoumevno, da obravnavajo v svojih predavanjih več stoletij ali celo, kot je to počel več desetletij profesor Voje, okoli tisočdvesto let (!) zgodovine. Vendar pa ta samoumevnost pri prezentaciji tako dolgega obdobja starejše zgodovine, kot ga je predaval profesor Voje, vendarle ni bila zgolj sad spoznanja o dolgotrajnem – nezgoščinem oblikovanju najrazličnejših političnih, družbenih, gospodarskih in kulturnih procesov, ampak je bila tudi posledica značilnega vrednotenja in razumevanja zgodovine ter gledanja nanjo v naši še neizživeti polpreteklosti.

Pri študiju zgodovine je med drugim moč spoznavati dele njene vsebine, razmišljati o objektivnosti in subjektivnosti doslej znanega ter odkriti tudi zmožnost človekovega zgolj relativnega spoznanja preteklosti. Tako kot nudijo danes, domnevam, "resnico" o zgodovini ne samo knjige in vsebine predavanj, ampak jo ustvarja tudi različen odnos univerzitetnih učiteljev do vprašanja, kaj početi z zgodovino, pa smo tudi študentje moje generacije, ki se je začela srečevati na univerzi z odkrivanjem "novih svetov" v preteklosti v začetku sedemdesetih let, lahko deloma spoznavali zgodovino skozi odnos naših učiteljev do nje. Bil je čas uradnega enostranskega razumevanja zgodovine in vendar, čeprav paradoksalno, veliko znanje naših profesorjev nam je dalo slutiti njihovo notranjo svobodo. Z velikim znanjem, ki so nam ga dajali, je v nas raslo spoznanje o njihovih individualnih duhovnih značilnostih in različnosti, o tem, kako daje znanje človeku, če ga je le-ta pripravljen prenesti s svojo individualnostjo, duhovno prostost. Profesor Voje je bil v tem zboru precej različno mislečih zgodovinarjev – zato pa tudi ne enoznačne zgodovine – med najmlajšimi. Zanj kot učitelja niso bili študentje nikoli švedna množica, ki jo je bilo potrebno razsvetliti, ampak je stal pred njim vedno posameznik-študent, ki mu je profesor želel prebuditi radovednost in odgovornost do preteklosti. V svojih predavanjih je skušal predstaviti predvsem tiste ključne probleme v zgodovini posameznih jugoslovenskih narodov, ki so imeli (in imajo še danes) svoje odmeve v sodobnem svetu. Na številnih ekskurzijah, ki jih je profesor Voje skrbno pripravil po različnih delih nekdanje Jugoslavije, pa se ni pokazal le kot imeniten poznavalec zgodovine in umetnosti, ampak tudi kot človek, ki preteklost vseskozi spoštuje. V svetu tako očitnih kontrastov in le težko premostljivih civilizacijskih zavezanosti se je Vojetov odnos do zgodovine izražal (in se izraža še danes) predvsem v tem, da ga zanima v njej Lepo in da v njej vidi Dobro.

Profesorja Vojeta odlikuje nekakšna apriorna naklonjenost do ljudi v zgodovini in do ljudi, ki jih srečuje v svojem času. Kaj je vpisano v genski kod, kako vpliva na človekovo podobo vzgoja, širše okolje v katerem prebiva, šola, študij in niz drugih stvari, ostajajo ne do kraja raziskane skrivnosti, vendar je Vojetovo blago naravo in nadvse strpno življenjsko držo verjetno sooblikoval tudi študij in z njim spoznavanje zgodovine balkanskega vrtljaka nasprotujočih si strasti. Prav v zmanjševanju in s tem izrivanju zgodovinskih vsebin iz šol, še posebej starejših obdobji, je namreč videl profesor Voje eno od velikih nevarnosti za oblikovanje izkrivljene, invalidne in netolerantne zgodovinske zavesti pri šolajoči se mladini. Toda vsa prizadevanja društev zgodovinarjev za izboljšanje položaja zgodovine v oblastnokatastrofalnem usmerjenem izobraževanju, o katerih je Voje tudi pisal,¹ so bila praktično brez pravega odmeva. Kot je ugotavljal v intervjuju za Naše razglede pred dobrimi desetimi leti, pa "zoževanje učenčevega zgodovinskega obzorja na novejšo in najnovejšo obdobje pomeni, da v času, v katerem toliko poudarjamo našo kulturno dediščino, režemo svoje korenine, korenine svoje zavesti, korenine kulture, ki nas vežejo z začetki našega nastajanja in razvoja. Potencirana usmerjenost k novejši

¹ Uloga stručnih istorijskih društava u oblikovanju programa sadašnjeg usmjerenog obrazovanja i u reformu "usmjerenog" obrazovanja istoričara na univerzitetima. Istoriografija, marksizam i obrazovanje, Nedelja marksističnih rasprava 85, Beograd 1986, 206–219.

zgodovini je prav tako nevarna in nesprejemljiva kot rešitve, ki jih za vso državo ponujajo 'skupna programska jedra' za zgodovino.² Ugotovitev in opozorilo sta bila aktualna. Močno omejen in s tem usmerjeno oblikovan zgodovinski spomin, ki se je naslanjal na pomanjkljivo predstavljeno zgodovino starejših obdobij, se je izrazil skozi obrazce mitologije; pretirano in selekcionirano poudarjanje najnovejših obdobij med šolajočo mladino (in tudi sicer med ljudmi, vsepovsod in brez vsake mere) pa naj bi načrtno ustvarilo novo mitologijo o neločljivi povezanosti med seboj težko povezljivih narodov. Državni interes, ki se je na tak izključujoč in pravzaprav nestvaren način skliceval na zgodovino, je bil od nje same šibkejši. Vojetova misel v Sloveniji tudi danes, sicer v spremenjenih razmerah in okvirih, ni izgubila aktualnega naboja, saj imajo med ljudmi pogosto veljavo s čustvi prežeta tolmačenja samo določenih obdobij slovenske zgodovine. Kljub temu pa se v osnovnem in srednjem šolstvu odnos do zgodovinskih vsebin počasi kakovostno spreminja in popravlja, začuda pa ostaja državni odnos mačehovski do nujnega razvoja in razširitve študija zgodovine na univerzi.

Glede na svoje delo in predmet poučevanja je profesor Voje dobro poznan v strokovnih krogih tudi zunaj slovenskih meja. S tem v zvezi je zanimiv in zgovoren naslednji del pogovora o zgodovini med kustosom mestnega muzeja v Zenici in slovenskim novinarjem, ki je poročal o žalostni bosenski stvarnosti:

"Prav. Kaj veš o bogomilih?"

"Bili so heretična krščanska sekta, ki so jih v srednjem veku papeži izobčili in so potem privzeli islamsko vero."

"Sramota. Največji poznavalec tega področja je Slovenec, Ignacij Voje, ki je prebrskal pravoslavne, turške in krščanske arhive. Kako lahko rečeš, da so bili bogomili heretiki?"³

Sporočilo povsem pogovorne ravni tega dela dialoga, ki je zadeval eno izmed najbolj zapletenih historiografskih tem – bogomile ter v bistvu vprašanje in vlogo Bosanske cerkve, ni bilo v laskanju slovenskemu novinarju in Slovencem, ampak je bilo opozorilo, da imamo Slovenci sami kompetentne poznavalce, ki nas lahko seznanijo o nadvse pomembnih vprašanih bosanske zgodovine. Na strokovno in znanstveno raven profesorja Vojeta pa seveda kaže njegova bibliografija, iz katere je razvidno, da je strokovnjak za določeno problematiko balkanskih narodov. Prof. dr. Vasilij Melik, ki je predstavil Vojetovo pot univerzitetnega učitelja in znanstvenika ob njegovi šestdesetletnici, je zapisal, da je jubilent vtisnil poseben pečat svojemu znanstvenemu delu tudi "s posrečenim povezovanjem slovenske zgodovine in slovenskih problemov s problematiko bosanske, dubrovniške, turške zgodovine."⁴ Tej usmeritvi profesorja Vojeta lahko do določene mere sledimo tudi v zadnjem desetletju v njegovih razpravah in člankih, predavanjih in nastopih na različnih znanstvenih srečanjih. Skoraj dvestotim bibliografskim enotam⁵ je Voje v zadnjih desetih letih dodal preko sto novih, ki zajemajo poročila,⁶ ocene,⁷ diskusijske in polemične prispevke,⁸ enciklopedijska gesla,⁹ nekrologe,¹⁰ jubilejne zapise,¹¹ strokov-

² Naši razgledi, 8. marca 1985.

³ Ervin Hladnik-Milharčič, Država brez meja. Delo, Sobotna priloga, 29. julija 1995.

⁴ Vasilij Melik, Ignacij Voje – šestdesetletnik. ZČ, 40/1-2, 1986, 5-7.

⁵ Nataša Stergar, Bibliografija prof. dr. Ignacija Vojeta. ZČ, 40/1-2, 1986, 8-13.

⁶ ZČ, 40/3, 1986, 336-338; Glasnik Slovenske matice, XIII/1, Ljubljana 1987/88, 13-14; Zbornik Filozofske fakultete, Ljubljana 1989, 69-73; Glasnik Slovenske matice, XVIII/1-2, Ljubljana 1994, 87-90.

⁷ Josip Lučić, Obrti i usluge u Dubrovniku do početka XIV stoljeća. ZČ, 34/4, 1980, 391-402; Nada Klaić, Critice o Vukovaru u srednjem veku. ZČ 40/3, 1986, 342-345; Branislav M. Nedeljković, Liber Viridis. ZČ, 40/3, 1986, 345-346; Pavo Živković, Bibliografija objavljenih izvora i literature o srednjevjekovnoj Bosni. ZČ, 41/1, 1987, 189-193; Darja Mihelič, Piranska notarska knjiga (1284-1288). ZČ, 41/2, 1987, 365-366; Pavo Živković, Ekonomsko socialne promjene u bosanskom društvu u 14 i 15 stoljeću. ZČ, 41/2, 1987, 367-369; Dušanka Dinčić-Knežević, Dubrovnik i Ugarska u srednjem veku. ZČ, 41/4, 1987, 734-736; Prilozi za istoriju Bosne i Hercegovine, I. ZČ, 41/4, 1987, 736-740; Radomir P. Guberinić, Stari trg i rudnik Brskovo. ZČ, 42/1, 1988, 141-142; Ob knjigi Srbske akademije znanosti in umetnosti Iliri in Albanci – Znanstveni prispevek – možnost za politično pomiritev. Naši razgledi, 26. avgusta 1988, 501-502; Ruža Čuk, Srbija i Venecija u XIII i XIV veku. ZČ, 43/1, 1989, 137-139; Spisi dubrovačke kancelarije (Monumenta historica Ragusina), 2. ZČ, 43/3, 1989, 457-459; Miroslav Pahor – Janez Šumrada, Statut

ne članke¹² ter razprave, objavljene doma¹³ in v tujini.¹⁴ Svoja študijska in raziskovalna dognanja je posredoval tudi v več knjigah. Z monografijo o kreditni trgovini v srednjeveškem Dubrovniku¹⁵

piranskega komuna od 13. do 17. stoletja. ZČ, 44/1, 1990, 135–136; Knjiga odredaba dubrovačke carinarnice 1277. ZČ, 44/1, 1990, 136–138; Beno Kotruljević (Benedetto Cotrugli), O trgovini i savršenom trgovcu. ZČ, 44/3, 1990, 472–474; Džuro Tosić, Trg Drijeva u srednjem vijeku. ZČ, 44/4, 1990, 639–641; Dubrovački horizonti, I–XXII. ZČ, 45/2, 1991, 335–339; Vasko Simoniti, Turki so v deželi že. Turški vpadi na slovensko ozemlje. ZČ, 45/2, 1991, 339–342; Vasko Simoniti, Vojaška organizacija na Slovenskem v 16. stoletju. ZČ, 45/3, 1991, 499–502; Branko Korošec, Ljubljana skozi stoletja. Mesto na načrtih, projektih in stvarnosti. Kronika, 39/3, 1991, 105–106; Josip Lučić, Iz prošlosti dubrovačkog kraja u doba republike. ZČ, 46/2, 1992, 274–275; Srečanje z Jutrovim na ptujskem gradu. ZČ, 47/1, 1993, 152–154; Bitka pri Sisku (1593–1993). ZČ, 47/3, 1993, 476–478; Paul Meinhard Strässle, Der internationaler Schwarzmeerhandel und Konstantinopel 1261–1484 im Spiegel der sowjetischen Forschungen. ZČ, 47/3, 1993, 475; Erna Umek, Erbergi in dolski arhiv. ZČ, 47/4, 1993, 597–598; Igor Grdina, Celjski knezi v Evropi. ZČ, 48/3, 1994, 428–429; Spisi dubrovačke kancelarije (Monumenta historica Ragusina, 4). ZČ, 48/4, 1994, 579–580; Begegnung zwischen Orient und Okcident, Österreichische Osthefte, 35/2, Wien 1993, 345–349; Zum 400. Jahrestag der Schlacht bei Sisak (1593–1993), Österreichische Osthefte, 36/2, 1992, 339–341.

⁸ Jugoslovenski naučni skup o problemima orientalistike sa posebnim osvrtom na izdavanje izvora. Prilozi za orijentalnu filologiju, 37, Sarajevo 1987, 272–274; Ali res znanstvene "zmede"? Še enkrat o knjigi Iliri in Albanci. Naši razgledi, 7. oktobra 1988, 587; Pisateljcu Petru Božiču v razmislek. Naši razgledi, 11. avgusta 1989, 443.

⁹ Enciklopedija Slovenije. 1, 1987: Avstrijsko-turške vojne, 151–152; Balkanologija, 179–180; Balkanski polotok, 279–280; Beograd, 242–243; Bizanc, 278–279; Bizantologija, 279–280; Bogomili, 286–297; Bosna in Hercegovina, 337–338. Enciklopedija Jugoslavije. 3, 1987: Gregor Čremošnik, 89. Enciklopedija Slovenije. 2, 1988: Črna gora, 148–149; Gregor Čremošnik, 145. Enciklopedija Jugoslavije. 4, 1989: Jadran Ferluga, 115. Enciklopedija Slovenije. 3, 1989: Jadran Ferluga, 98. Enciklopedija Slovenije. 4, 1990: Hrvatska, 57–60; Dubrovaška republika, 60. Enciklopedija Slovenije. 5, 1991: Kosovo, 319–320; Kovač Karel, 337. Enciklopedija Slovenije. 6, 1992: Kuripečič Benedikt, 79; Makedonija, 372–373.

¹⁰ Ljuben Lape. ZČ, 40/1–2, 1986, 153–154; Vinko Foretić. ZČ, 41/1, 1987, 173–174; Spominska slovesnost ob 80-letnici rojstva prof. dr. Metoda Mikuža. ZČ, 44/1, 1990, 125–127; Dr. Irma Čremošnik. ZČ, 44/3, 1990, 464; Povodom stogodišnjice rođenja dra G. Čremošnika. Dubrovački horizonti, XXII/30, 1990, 37–38; Nada Klaić. Celjski zbornik 1990, Celje 1990, 301–302; Akademik prof. dr. Branislav Durdev. ZČ, 49/2, 1995, 303–304; Prof. dr. Josip Lučić. ZČ, 49/2, 1995, 304–306; Bogo Grafenauer. Zgodovina v šoli, IV/3, Ljubljana 1995, 3–5.

¹¹ Prof. Ferdo Gestrin – sedemdesetletnica. Naši razgledi, 7. novembra 1986, 608–609; Ferdo Gestrin – sedemdesetletnik. ZČ, 40/4, 1986, 479–485 (z bibliografijo); Branko Reisp – šestdesetletnik. Kronika, 36/3, 1988, 266–267; Delo dr. Karla Kovača v dubrovniškem arhivu. Arhivi, XI/1–2, Ljubljana 1988, 27–29; Vasilij Melik – sedemdesetletnik. ZČ, 45/1, 1991, 5–13 (z bibliografijo); Jadran Ferluga – petinsedemdesetletnik. ZČ, 49/1, 1995, 127–128.

¹² Prvo srečanje s srbskim samostanom Studenico (ob praznovanju osemstoletnice obstoja). Obzornik, 12, Ljubljana 1986, 854–862; Nastava istorije i jugoslovenski patriotizam. Godine potiskivanja, Četvrti jul, XXVI/1345, 15. mart 1988, 11; Najstarejši znani načrt mesta Ljubljane. Obzornik, 3, Ljubljana 1988, 221–225; Poseganje celjskih grofov v jugoslovanski in evropski prostor. Obzornik, 7/8, Ljubljana 1988, 555–561; Sedem tančic kosovske bitke. Nedeljski dnevnik 23. aprila 1989, 30. aprila 1989, 7. maja 1989, 14. maja 1989; Zgodovinski pomen kosovske bitke. Neodložena bitka za Balkan. Delo, Sobotna priloga, 24. junija 1989; Pomniki kosovskega boja. Večer, 24. junija 1989; Kreditno poslovanje u srednjovjekovnom Dubrovniku. Dubrovački horizonti, XXI/29, Zagreb 1989, 60–66; Skrb za rudarje na Kosovu u srednjem veku – "Kraj srebrni in zares še zlati". Dnevnik, 31. oktobra 1989; Prepletanje legende in resničnosti. Borec, XLI/19–11, 1988, 1220–1226; Ob ponatisu Zgodovinskega časopisa, 8/1954. Ljubljana 1990 (hrbna stran); Dubrovnik tretjič na smrtni postelji – slovenske vezi z jadranskim biserom so že stare. Nedeljski dnevnik, 20. oktobra 1991; Walko-War. Opustošeni Vukovar v projekciji srednjega veka. Naši razgledi, 6. decembra 1991; Slovenske veze sa jadranskim biserom jako su stare. Dubrovački horizonti, XXIII/32, Zagreb 1992, 137–138; Pod zlatim soncem Filipa II. Makedonskega. Novi makedonski državni simboli. Delo, Sobotna priloga, 22. avgusta 1992; "Turški strah" je blodil po Evropi. Razstava turkerij na Ptujskem gradu. Delo, Sobotna priloga, 5. novembra 1992; Ime Ljubljana v zapisih dubrovniških notarjev. Delo, Književni listi, 7. aprila 1994; Romanja Celjskih grofov. Mohorjev koledar 1996, Celje 1995; Neuklonljivi Dubrovnik. Mohorjev koledar 1996, Celje 1995.

¹³ Katarina Celjska-Kotromanička in njen pečat. Celjski zbornik 1977/78, Celje 1991, 287–292; Odkupovanje Furlanov iz turškega ujetništva. ZČ, 41/2, 1987, 257–264; Turški vpadi na Kras in njihove posledice. Lokev skozi čas (Zbornik), Ljubljana 1987, 34–48; Utrjevanje slovenskih mest za obrambo pred turškimi napadi. ZČ, 41/2, 1987, 473–492; Regesti pismem Mihaela Šuttaka, upravitelja posesti knezov Battyanyjev v Prekmurju. Arhivi, XI/1–2, Ljubljana 1987, 79–82; Poskusi kvantifikacije trgovskega prometa in proizvodnje v srednjeveškem Dubrovniku. ZČ, 42/3, 1988, 373–387; Zaslíševanje ujetnikov iz Bosne v času turških vpadov v slovenske dežele. Prilozi instituta za istoriju, XXIII/24, Sarajevo 1988, 33–44; Neki novi rezultati jugoslovenske historiografije o narodima Jugoslavije u srednjem vijeku do kraja 15. stoljeća. Pouk zgodovine, 1–2, Zagreb 1989, 29–39; Dubrovniški arhiv kot vir za slovensko glasbeno zgodovino. ZČ, 43/2, 1989, 193–199; Nepoznati plan Zadra iz 1571. godine. Zadarska revija, 4, Zadar 1989, 359–364; Utvrđivanje slovenačkih gradova za odbranu pred turskim provalama. Zbornik: Vojne krajine u jugoslovenskim zemlja-

je napisal vrhunsko razpravo (nagrajeno z nagrado Sklada Borisa Kidriča), ki je, kot jo je ocenil prof. dr. Ferdo Gestrin, "izredno pomemben prispevek slovenskega avtorja k poznavanju srednjeveške gospodarske zgodovine Dubrovnika in njegovih povezav z balkanskim in italijanskim prostorom."¹⁶ V knjigi Svetovna dediščina v Jugoslaviji pa je med drugim predstavil celovit sintetični prikaz dubrovnške zgodovine, ki je namenjena širšemu krogu bralcev.¹⁷ Skupaj z Ivanom Grobelnikom je znova pripravil učbenik za srednješolce,¹⁸ s predelavo študijskih skript pa je bralni publiki ponudil knjigo, ki omogoča vpogled v zapleteno zgodovinsko podobo Balkana v srednjem in zgodnjem novem veku.¹⁹ Dober mesec potem, ko je profesor Voje praznoval sedemdeseti rojstni dan, je izšla njegova nova knjiga. V njej so združene tiste že objavljene (in tudi povsem nove) avtorjeve razprave, ki med seboj smiselno povezane, obravnavajo "turško obdobje" in njegove posledice v slovenski zgodovini. Zbrane v eni knjigi ponujajo celovit vpogled v določeno problematiko 15. in 16. stoletja ter "izmerijo" njen značilen vpliv na naslednja stoletja, nenazadnje vse do danes.²⁰

Sprehod skozi znanstveno in strokovno delo profesorja Vojeta kaže, da je sprejel pravzaprav vse izzive, ki jih je predenj postavil poklic zgodovinarja – bil je univerzitetni učitelj in pisec zgodovinskih del, ki so namenjena šolski mladini, študentom, strogim znanstvenikom in vsemu tistemu občinstvu, ki ga zanima zgodovina kot nepogrešljiva duhovna hrana; vrhu tega so se med njegovo delo vrivale tudi številne administrativne dolžnosti, ki jih je opravljal v združbah zgodovinarjev ali pa na službenem mestu na fakulteti.²¹

ma u novom veku do karlovačkog mira 1699, SANU, Odeljenje istorijskih nauka, knjiga 12, Beograd 1989, 257–273; Delež Gregorja Čremošnika pri proučevanju ekonomske zgodovine srednjeveškega Dubrovnika in balkanskih držav. ZČ, 44/2, 1990, 279–284; Migracioni procesi iz Bosne u slovenačkim zemljama za vrijeme turskih provala u 16. stoljeću. Zbornik: Migracije i Bosna i Hercegovina, Institut za istoriju, Sarajevo 1990, 89–99; Ob sedemdesetletnici oddelka za zgodovino FF v Ljubljani. ZČ, 44/4, 1990, 603–611; Celjski grofi in Dubrovnik. Celjski zbornik, Celje 1990, 27–41; Odnos med Kozmom Ravbarjem in vaško skupnostjo Domžale v 16. stoletju. ZČ, 45/1, 1991, 33–40; Pomen Miklošičevih študij in izdaj virov za preučevanje zgodovine južnoslovanskih narodov. Miklošičev zbornik, Maribor 1991, 185–205; Anton Melik – zgodovinar in avtor zgodovinskih učbenikov. Geografski vestnik, LXII, Ljubljana 1991, 51–60; Domžalsko območje v gradivu o prostorskih predstavah 18. stoletja. Kronika, 39/3, 1991, 45–50; Turški vpadi na pujsko območje in njihove posledice. Srečanje z Jutrovim na pujskem gradu (zbornik in katalog), Ptuj 1992, 21–29; Fran Miklošič in Dubrovniški arhiv. Miklošičev zbornik, Obdobja 13, Ljubljana 1992, 565–576; Migracijski procesi v slovenskem prostoru v turškem obdobju (16.–18. stoletje). ZČ, 46/3, 1992, 323–333; Fragmenti spominov dr. Gregorja Čremošnika na sarajevsko življensko obdobje. Celjski zbornik 1992, Celje 1992, 209–216; Prikaz Celjskih grofov v Kosovih delih. ZČ, 48/1, 1994, 47–53; Odnos fevdalnih rodbin na Kranjskem do reformacije. ZČ, 49/1, 1995, 67–74.

¹⁴ Il riscatto dei Friulani dalla prigionia turca. Memorie storiche Forogiuliesi, LXVI, Udine 1987, 141–154; La guerra tra Venezia e l'impero Ottomano e gli echi politici di queste nelle terre Slovene. Congressi sulle relazioni tra le due sponde Adriatiche, 5 (I rapporti politici e diplomatici), Roma 1988, 107–120; Il credito nella Ragusa medievale. Ragusa e il Mediterraneo: Ruolo e funzioni di una Republica marinara tra medioevo e età moderne, Bari 1990, 45–60; Die Entwicklung des Kosovo im Lichte der ethnischen Prozesse bis zur Mitte des 18. Jahrhunderts. Österreichische Osthefte, 22, Wien 1991, 258–283; Die Auswirkungen der Türkeneinfälle in Krain und der Steiermark und die Verbreitung des Protestantismus im 16. Jahrhundert. Ein Leben zwischen Laibach und Tübingen. Primus Truber und seine Zeit, München 1995, 160–173.

¹⁵ Kreditna trgovina u srednjovekovnom Dubrovniku. Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Djela, Knjiga XLIX, odjeljenje društvenih nauka, knjiga 19. Sarajevo 1976.

¹⁶ ZČ, 31/1–2, 1977, 229–230.

¹⁷ Svetovna dediščina v Jugoslaviji. Unesco – Naravne in kulturne znamenitosti. Ljubljana 1990 (skupaj z Janezom Höflerjem in Matjažem Pucem).

¹⁸ Zgodovina 2. Ljubljana 1990.

¹⁹ Oris zgodovine jugovzhodne Evrope – srednji vek. Ljubljana 1992; Oris zgodovine jugovzhodne Evrope – novi vek. Ljubljana 1992; Nemirni Balkan. Zgodovinski pregled od 6. do 18. stoletja. Ljubljana 1994.

²⁰ Slovenci pod pritiskom turškega nasilja, Ljubljana 1996.

²¹ Naštejmo le nekatere:

– član Jugoslovanskega nacionalnega komiteja za balkanologijo (1975–1989, podpredsednik od 1981 do 1989);

– član Jugoslovanskega komiteja za bizantologijo (1982–1987);

– član Jugoslovanske komisije UNESCO pri pripravi 2. izdaje Kulturne zgodovine človeštva v organizaciji Leksikografskega zavoda v Zagrebu – vodja skupine za V. knjigo (1982–1986);

"Zelenca", ki bijeta uro v mestnem stolpu prelepega Dubrovnika, ne opozarjata z udarci po zvonu le na to, da je minila še ena ura, ampak nas tudi *spomnita*, da se je začela nova. Dubrovniška "zelenca" tako napovedujeta tudi čas, ki prihaja. V njem želim profesorju dr. Ignaciju Vojetu, da bi uresničil vse svoje želje, da bi užival, da bi bil zadovoljen in vesel ter da bi skupaj obiskala "njegov" Dubrovnik in trajno ujela trenutek časa v skupni sliki pred izvornikom "zelencev", tistih, ki danes časa ne odmerjata več, ampak ga, tako kot samo mesto, predstavljata.

Še na mnoga leta in vse najboljše, dragi Nace!

Vasko Simoniti